

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

KRR.410.5.3.2024

Pan
Henryk Smolarz
Dyrektor Generalny
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/095 Finansowanie kościołów i innych związków wyznaniowych oraz niektórych związanych z nimi podmiotów przez wybrane jednostki publiczne

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej: KOWR lub Krajowy Ośrodek), ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Smolarz, Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, od 10 stycznia 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Waldemar Humięcki, Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, od 1 kwietnia 2022 r. do 9 stycznia 2024 r. Małgorzata Gośniowska-Kola, p.o. Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, od 29 października 2020 r. do 31 marca 2022 r. (akta kontroli str. 330)
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres oraz źródła finansowania ze środków publicznych kościołów i innych związków wyznaniowych oraz niektórych związanych z nimi podmiotów, a także realizacja zadań przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w zakresie finansowania kościołów i innych związków wyznaniowych oraz niektórych związanych z nimi podmiotów.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. z uwzględnieniem działań wcześniejszych i późniejszych, mających związek z kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej: ustawa o NIK).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontrolerzy	1. Aldona Kostrzewa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/53/2024 z 9 września 2024 r. 2. Grzegorz Brzostek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/54/2024 z 9 września 2024 r. 3. Paweł Wąsowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/55/2024 z 9 września 2024 r. 4. Magdalena Piasecka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/59/2024 z 17 września 2024 r. (akta kontroli str. 1-7)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w ramach realizowanych zadań finansował kościoły i inne związki wyznaniowe oraz niektóre związane z nimi podmioty. W latach 2021–2023 Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa udzielił finansowania w łącznej kwocie 12 462 tys. zł.

Źródłem finansowania były środki ujęte w planach finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020. Wydatków dokonano na rzecz Kościoła Katolickiego (11 509,1 tys. zł), Kościoła Starokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (230,4 tys. zł) oraz na rzecz niektórych podmiotów związanych z Kościołem Katolickim (722,5 tys. zł).

Ponadto Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa sprzedał Kościołowi Katolickiemu oraz Świadkom Jehowy nieruchomości o łącznej powierzchni 4,05 ha oraz wydzierżawił nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (w 2021 r. – 110,33 ha oraz w latach 2022–2023 – 112,29 ha) Kościołowi Katolickiemu i Polskiemu Autokefalicznemu Kościołowi Prawosławnemu.

Badaniem objęto próbę wydatków w wysokości 377,9 tys. zł, w tym kwota 322,4 tys. zł została wydatkowana prawidłowo.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- wydatkowania w ramach czterech umów kwoty 55,5 tys. zł na bezzwrotną pomoc finansową, udzieloną dwóm kościelnym osobom prawnym Kościoła Katolickiego, niezgodnie z art. 24 ust. 12 pkt 2 i 4 w związku z art. 24 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomości rolnych Skarbu Państwa³,
- niezłożenia przez członków komisji przetargowej pisemnych oświadczeń o bezstronności, które powinny stanowić załącznik do protokołu przetargu w postępowaniu o wyłonienie dzierżawcy nieruchomości, co było niezgodne z ust. 6.2 „Wytucznych w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa” stanowiących załącznik do zarządzenia nr 74/2019/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- nieokreślenia w umowie dzierżawy nieruchomości postanowień zobowiązujących dzierżawcę do używania przedmiotu dzierżawy z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ubezpieczenia budynków zlokalizowanych na dzierżawionej nieruchomości, jak również niezłączenia do umowy zasad dotyczących inwestycji, co było niezgodne ze wzorem umowy dzierżawy stanowiącym załącznik nr 4 do zarządzenia nr 28/2018/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 22 lutego 2018 r. zmieniającego zarządzenie nr 103/2017/Z z dnia 09.10.2017 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- niezamieszczenia w opublikowanym ogłoszeniu o przetargu na sprzedaż nieruchomości informacji, że była ona zlokalizowana na terenie zabytkowego zespołu urbanistyczno-krajobrazowego miasta wpisanego do rejestru zabytków, co było niezgodne z § 7 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i ich części składowych,

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 589, ze zm.

warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów⁴.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2021–2023 Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w ramach realizowanych zadań finansował 10 podmiotów Kościoła Katolickiego, osiem podmiotów związanych z Kościołem Katolickim oraz Kościół Starokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Markach.

Łącznie w okresie objętym kontrolą KOWR wydatkował na rzecz ww. podmiotów środki finansowe w kwocie 12 462 tys. zł. Źródłem finansowania były środki ujęte w planach finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014–2020.

Poniesione wydatki dotyczyły:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 (dalej: PO PŻ 2014–2020) w wysokości 11 371,7 tys. zł, stanowiącej 20,3% wydatków KOWR ogółem na pokrycie kosztów tego programu w latach 2021–2023 (56 154,6 tys. zł);
- działań informacyjno-promocyjnych w zakresie m.in. produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji oraz systemów jakości, a także działalności KOWR i zagospodarowania Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (dalej: Zasób WRSP) w wysokości 836,9 tys. zł, stanowiącej 2,1% wydatków KOWR ogółem na te działania w latach 2021–2023 (39 552,2 tys. zł);
- bezzwrotnej pomocy finansowej w wysokości 253,4 tys. zł, stanowiącej 0,4% wydatków KOWR ogółem na tę pomoc w latach 2021–2023 (64 255,1 tys. zł).

Poza ww. mechanizmami, w badanym okresie w KOWR nie były stosowane inne formy finansowania bądź wsparcia finansowego kościołów i innych związków wyznaniowych oraz podmiotów z nimi związanych.

W latach 2021–2023 KOWR nie umarzał, nie odraczał i nie rozkładał na raty należności od kościołów i innych związków wyznaniowych oraz podmiotów związanych z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi z tytułu udzielonego im finansowania. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły też przypadki przedawnienia należności z tego tytułu. Krajowy Ośrodek nie zatrudniał kapelanów.

(akta kontroli str. 11-33, 716-780, 986-987)

W ramach realizacji PO PŻ 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Krajowy Ośrodek wydatkował w latach 2021–2023 środki finansowe na rzecz dwóch organizacji partnerskich o zasięgu ogólnopolskim, z których jedna była kościelną osobą prawną Kościoła Katolickiego (Caritas Polska z siedzibą w Warszawie, dalej: Caritas Polska), a druga to Kościół Starokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Markach (dalej: KSwRP). Caritas Polska otrzymał dofinansowanie na podstawie trzech umów zawartych z KOWR, a KSwRP – na podstawie dwóch umów. Umowy z ww. organizacjami obejmowały dofinansowanie kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania oraz kosztów środków towarzyszących (warsztaty edukacyjne, warsztaty kulinarne, działania mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących).

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2092.

Na realizację zadań przez Caritas Polska KOWR przekazał środki finansowe w łącznej kwocie 11 141,3 tys. zł, z tego 1671,2 tys. zł z budżetu państwa i 9470,1 tys. zł z budżetu środków europejskich, natomiast na realizację zadań przez KSwRP – łącznie 230,4 tys. zł, z tego 34,5 tys. zł z budżetu państwa i 195,9 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wydatki na rzecz ww. podmiotów w poszczególnych latach wyniosły: w 2021 r. – 5839,7 tys. zł, w 2022 r. – 3664,1 tys. zł, w 2023 r. – 1867,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 737-776)

W latach 2021–2023 KOWR przeprowadził 92 kontrole w organizacjach struktury Caritas Polska i 28 kontroli w organizacjach KSwRP. W 64 kontrolach przeprowadzonych przez KOWR w organizacjach wchodzących w skład struktury Caritas Polska stwierdzono uchybienia w zakresie przestrzegania standardów administrowania i magazynowania artykułów spożywczych oraz w zakresie działań towarzyszących. Z kolei w pięciu kontrolach przeprowadzonych w Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Fundacji Krzywdów i Bieńków w Nieszawie, Caritas Archidiecezji Krakowskiej, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Boniewie oraz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Zagórowie stwierdzono nieprawidłowości, które polegały na zniszczeniu artykułów spożywczych, wydaniu artykułów nieuprawnionym osobom, a także wydaniu artykułów po zakończeniu ostatecznego okresu dystrybucji. Było to naruszeniem procedur określonych w umowach o dofinansowanie kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania oraz kosztów środków towarzyszących zawartych przez KOWR z Caritas Polska i skutkowało zwrotem środków finansowych w łącznej kwocie 359,8 tys. zł na podstawie art. 207 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

W 23 kontrolach przeprowadzonych przez KOWR w organizacjach wchodzących w skład struktury KSwRP stwierdzono uchybienia w zakresie przestrzegania standardów administrowania i magazynowania artykułów spożywczych oraz w zakresie działań towarzyszących. Nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących koniecznością zwrotu środków finansowych.

(akta kontroli str. 735-780, 986-987)

W zakresie działań informacyjno-promocyjnych KOWR w latach 2021–2023 wydatkował na rzecz podmiotów Kościoła Katolickiego oraz wybranych podmiotów związanych z Kościołem Katolickim kwotę 836,9 tys. zł, z tego 481 tys. zł w 2021 r., 184,2 tys. zł w 2022 r. i 184,2 tys. zł w 2023 r. Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych przez Krajowy Ośrodek zostało określone w art. 9 ust. 2 pkt 16 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa⁶ oraz w „Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa” wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 7 sierpnia 2019 r.⁷

W zakresie wydatków KOWR poniesionych na działania informacyjno-promocyjne szczegółowym badaniem objęto dwa wydatki na rzecz podmiotów Kościoła Katolickiego w łącznej kwocie 255,1 tys. zł⁸. Wydatki te stanowiły 30,5% ogółu wydatków poniesionych przez KOWR w badanym okresie na rzecz kościołów i innych związków wyznaniowych oraz podmiotów z nimi związanych na działania informacyjno-promocyjne (836,9 tys. zł).

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 700.

⁷ Zarządzenie nr 91/2019/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 7 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa”, ze zm.

⁸ Badane wydatki zostały poniesione na rzecz Katolickiej Rozgłośni Radiowej Fiat w Częstochowie (200 tys. zł) i dotyczyły realizacji na antenach radiowych kampanii „Kupuj świadomie – Produkt Polski” oraz na rzecz Radia Plus w Radomiu (55,1 tys. zł) i dotyczyły upowszechniania wiedzy na temat działalności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, w tym zagospodarowania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W wyniku badania ustalono, że:

- zamówienia zostały przeprowadzone przez jednostki organizacyjne KOWR zgodnie z ich właściwościami określonymi w regulaminie organizacyjnym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa⁹;
- zamówień dokonano zgodnie z regulaminem udzielania zamówień publicznych w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa¹⁰, a procedury określone w tym regulaminie zapewniały jednolitość postępowania;
- umowy na usługi informacyjno-promocyjne zostały podpisane przez osoby posiadające do tych czynności upoważnienia;
- na realizację zawartych umów zostały zabezpieczone środki w planie finansowym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- zamówienia zostały wykonane zgodnie z zawartymi umowami;
- za wykonanie przedmiotów umów KOWR dokonał płatności w terminach i kwotach określonych w umowach i fakturach wystawionych przez wykonawców zadań.

(akta kontroli str. 981-985, 988-1354)

Zadania związane z udzielaniem bezzwrotnej pomocy finansowej ze środków finansowych uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP przewidzianej art. 24 ust 10-13 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomości rolnych Skarbu Państwa (dalej: ustawa o gnrSP) były realizowane na podstawie obowiązujących w badanym okresie wytycznych wprowadzonych zarządzeniami Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa¹¹.

W latach 2021–2023 KOWR zawarł 13 umów na udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej czterem kościelnym osobom prawnym Kościoła Katolickiego (97,7 tys. zł) oraz podmiotowi związanemu z Kościołem Katolickim (155,7 tys. zł), i tak:

- w 2021 r. zawarto cztery umowy na łączną kwotę 77,2 tys. zł,
- w 2022 r. zawarto pięć umów na łączną kwotę 96,9 tys. zł,
- w 2023 r. zawarto cztery umowy na łączną kwotę 79,3 tys. zł.

W wyniku badania sześciu¹² spraw w zakresie bezzwrotnej pomocy finansowej (dotyczących wydatków na kwotę 122,8 tys. zł) stwierdzono, że wszystkie badane

⁹ Zarządzenie nr 145/2018/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, ze zm. oraz zarządzenie nr 126/2022/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

¹⁰ Zarządzenie nr 1/2021/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa”, ze zm.

¹¹ Zarządzenie nr 114/2020/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa środków finansowych uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa”, zarządzenie nr 67/2023/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”, zarządzenie nr 95/2023/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 20 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”, zarządzenie nr 100/2023/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 10 listopada 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”.

¹² Badanie dotyczyło sześciu spraw w ramach, których zawarto umowy na udzielenie przez KOWR bezzwrotnej pomocy finansowej: nr 26/2021/EDU z 16 czerwca 2021 r. zawartej z Parafią Rzymskokatolicką Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wilkowie, nr 75/2021/EDU z 1 października 2021 r. zawartej z Parafią Rzymskokatolicką Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wilkowie, nr 142/2023/EDU z 24 sierpnia 2023 r. zawartej

wnioski o udzielenie tej pomocy zawierały przewidziane procedurami dane w tym m.in.: szczegółowy opis przedsięwzięcia, którego dotyczy pomoc, uzasadnienie celowości przedsięwzięcia, całkowity koszt oraz planowany termin realizacji przedsięwzięcia. Udzielenie bezzwrotnej pomocy było poprzedzone oceną celowości przyznania pomocy. Krajowy Ośrodek dokonywał kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej przedłożonej dokumentacji związanej z realizacją przedsięwzięcia, a wydatki były zatwierdzone przez upoważnionych pracowników KOWR.

Stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą czterech umów, polegającą na wydatkowaniu przez KOWR w ramach bezzwrotnej pomocy finansowej kwoty 55,5 tys. zł niezgodnie z przeznaczeniem, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 60-250, 253-715, 2683-2691)

2. Kościoły dzierżały od KOWR w 2021 r. 14 nieruchomości Zasobu WRSP o łącznej powierzchni 110,33 ha, co stanowiło 0,3% całkowitej powierzchni dzierżawionej przez KOWR w 2021 r. (35 755,71 ha), zaś w 2022 r. i 2023 r. 15 nieruchomości o całkowitej powierzchni 112,29 ha, co stanowiło odpowiednio: 0,3% powierzchni dzierżawionej przez KOWR w 2022 r. (36 441,20 ha) oraz 0,4% powierzchni dzierżawionej przez KOWR w 2023 r. (25 772,44 ha).

W 2021 r. Kościół Katolicki dzierżał od KOWR 13 nieruchomości o łącznej powierzchni 110,23 ha. W latach 2022–2023 Kościół Katolicki dzierżał od KOWR 14 nieruchomości o łącznej powierzchni 112,19 ha. Ponadto w badanym okresie nieruchomość o powierzchni 0,1 ha dzierżał Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.

Z tytułu czynszu dzierżawnego KOWR otrzymał od ww. podmiotów w latach 2021–2023 kwotę wpływów w wysokości 176 tys. zł, co stanowiło 0,01% kwoty wpływów ogółem z tego tytułu w powyższym okresie (1 928 920,6 tys. zł).

W 2021 r. z tytułu czynszu dzierżawnego KOWR otrzymał od kościołów wpływy w wysokości 47,8 tys. zł, z tego od Kościoła Katolickiego – 47,7 tys. zł, zaś od Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego – 0,1 tys. zł. W 2022 r. KOWR otrzymał wpływy od kościołów z tytułu dzierżawy w wysokości 65,1 tys. zł, z tego od Kościoła Katolickiego 65 tys. zł, a od Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego 0,1 tys. zł. Z kolei w 2023 r. wpływy te wyniosły łącznie 63 tys. zł, z tego od Kościoła Katolickiego 62,9 tys. zł, zaś od Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego 0,1 tys. zł.

Spośród 15 nieruchomości dzierżawionych przez KOWR w latach 2021–2023 kościołom i związkom wyznaniowym, jedna nieruchomość została wydzierżawiona w trybie bezprzetargowym (umowa dzierżawy z 2002 r.), a dla 14 w trybie przetargowym.

(akta kontroli str. 1786-1787, 1790-1791, 1793-1794, 1812-1820, 2380-2381, 2383-2384)

Szczegółowym badaniem objęto postępowania o wyłonienie dzierżawcy dla dwóch nieruchomości¹³, a także prawidłowość umów zawartych w ramach tych postępowań¹⁴.

Dzierżawcy zostali wyłonieni w trybie określonym w ogłoszeniu o przetargu oraz w przepisach ustawy o gnrSP, rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa¹⁵ oraz w wewnętrznych regulacjach KOWR w tym zakresie¹⁶.

W przypadku obu nieruchomości informacje o dzierżawionej nieruchomości zostały ogłoszone w prawidłowy sposób. Kandydaci na dzierżawcę terminowo wpłacili wymagane wadium oraz złożyli niezbędne oświadczenia wymagane do uczestnictwa w przetargu oraz podpisania umowy. W przypadku nieruchomości w Ziemomyślu A przetarg został przeprowadzony prawidłowo i z zachowaniem wymaganych terminów. W przypadku nieruchomości w Nowej Wiosce umowa zawierała wszystkie postanowienia wymagane wzorem umowy dzierżawy stanowiącym załącznik nr 9 do „Zasad wydzierżawiania nieruchomości ZWRSP wytyczne nr 1” będących załącznikiem do zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR nr 74/2019/Z ws. wydzierżawiania.

Zastosowane w umowach formy zabezpieczenia należności były zgodne z art. 31 ust. 3 ustawy o gnrSP oraz z zarządzeniem nr 173/2018/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 24 października 2018 r. w sprawie zabezpieczenia należności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z tytułu umów dzierżawy lub sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (w przypadku dzierżawy nieruchomości w Nowej Wiosce) oraz z zarządzeniem nr 16/16 Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych z dnia 8 kwietnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu zarządzenia nr 24/11 z dnia 25 lipca 2011 r. w sprawie zabezpieczenia należności Agencji Nieruchomości Rolnych z tytułu umów dzierżawy lub sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa zmienionego zarządzeniem nr 25/12 z dnia 17 października 2012 i zarządzeniem nr 07/13 z dnia 16 stycznia 2013 r. (w przypadku nieruchomości w Ziemomyślu A).

W postępowaniu o dzierżawę nieruchomości w Nowej Wiosce oraz w umowie dotyczącej dzierżawy nieruchomości w Ziemomyślu A stwierdzono nieprawidłowości, które opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 1793, 1819, 1821-1830 płyta CD: plik 016, 1831-1957, 1973, 2150-2382, 2385-2460, 2579-2674, 2675-2682)

W latach 2021–2023 KOWR sprzedał kościołom i innym związkom wyznaniowym sześć nieruchomości Zasobu WRSP o łącznej powierzchni 4,05 ha, co stanowiło 0,03% nieruchomości sprzedanych przez KOWR ogółem w ww. okresie (14 428,16 ha).

¹³ Badanie dotyczyło postępowań w sprawie dzierżawy: nieruchomości o powierzchni 3,22 ha położonej w Nowej Wiosce przez Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny pw. św. Jana Chrzciciela w Lubrzy oraz nieruchomości o powierzchni 13,24 ha położonej w Ziemomyślu A przez Kurię Metropolitalną Szczecińsko-Kamieńską z siedzibą w Szczecinie.

¹⁴ Umowa z 16 lipca 2020 r. zawarta przez przedstawicieli KOWR oraz Towarzystwa Salezjańskiego Dom Zakonny pw. św. Jana Chrzciciela w Lubrzy oraz umowa z 17 lipca 2018 r. zawarta przez przedstawicieli KOWR oraz Kurii Metropolitalnej Szczecińsko-Kamieńskiej z siedzibą w Szczecinie.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1944.

¹⁶ Dla dzierżawy nieruchomości położonej w Nowej Wiosce tryb postępowania określało zarządzenie nr 74/2019/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (dalej: zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 74/2019/Z ws. wydzierżawiania), natomiast dla dzierżawy nieruchomości położonej w Ziemomyślu A – zarządzenie nr 103/2017/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 9 października 2017 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, ze zm.

Kościół Katolicki nabył od KOWR cztery nieruchomości o łącznej powierzchni 3,05 ha, zaś Świadkowie Jehowy w Polsce nabyli dwie nieruchomości o łącznej powierzchni 1 ha. W 2021 r. sprzedano Kościołowi Katolickiemu 2,76 ha, a Świadkom Jehowy w Polsce – 0,5 ha. W 2022 r. Kościołowi Katolickiemu sprzedano jedną nieruchomość o powierzchni 0,29 ha, a w 2023 r. sprzedano nieruchomość o powierzchni 0,5 ha Świadkom Jehowy w Polsce.

Wpływy z tytułu sprzedaży ww. nieruchomości w latach 2021–2023 wyniosły łącznie 489,4 tys. zł, z tego od Kościoła Katolickiego 214,4 tys. zł i od Świadków Jehowy w Polsce 275 tys. zł.

W latach 2021–2023, kościoły i związki wyznaniowe nie korzystały z prawa pierwokupu nieruchomości określonego w art. 29 ustawy o gnrSP.

(akta kontroli str. 1784-1785, 1790-1792, 1812-1820, 2380-2381, 2383-2384)

Szczegółowemu badaniu poddano przeprowadzone w 2023 r. postępowanie dotyczące sprzedaży przez KOWR nieruchomości o powierzchni 0,5 ha, położonej w gminie Sulęcín¹⁷, a także umowę sprzedaży¹⁸.

Wyłonienie nabywcy nieruchomości zostało przeprowadzone przez Oddział Terenowy (dalej: OT) KOWR w Gorzowie Wielkopolskim w trybie określonym w ogłoszeniu o przetargu oraz przepisach ustawy o gnrSP, rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i ich części składowych, warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów (dalej: rozporządzenie ws. sprzedaży Zasobu WRSP), jak również zarządzenia nr 61/2020/W Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (dalej: zarządzenie nr 61/2020/W Dyrektora Generalnego KOWR ws. sprzedaży).

Przetarg przeprowadziła komisja przetargowa powołana przez Dyrektora OT KOWR prawidłowo i z zachowaniem wymaganych terminów. Kandydat na nabywcę terminowo wpłacił wymagane wadium oraz złożył niezbędne oświadczenia wymagane do uczestnictwa w przetargu oraz zawarcia umowy. Umowa sprzedaży zawierała postanowienia wymagane załącznikiem nr 1 do „Wytycznych w sprawie sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP” stanowiących załącznik do zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR nr 61/2020/W ws. sprzedaży.

W postępowaniu o wyłonienie nabywcy nieruchomości w Sulęcinie stwierdzono nieprawidłowość, którą opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 1792, 1818, 1821-1830 płyta CD: plik 006,1973, 2028-2149, 2385-2391, 2414-2424)

Naliczanie oraz rozliczanie należności z tytułu sprzedaży oraz dzierżawy nieruchomości objętych szczegółowym badaniem było zgodne z obowiązującymi w KOWR regulacjami wewnętrznymi¹⁹ oraz z zawartymi umowami.

¹⁷ Dla nieruchomości została wydana przez Burmistrza Sulęcina decyzja o warunkach zabudowy nr 45/2022 z 30 maja 2022 r. dla inwestycji polegającej na budowie budynku usługowego na cele wyznaniowe – Sala Królestwa Świadków Jehowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu części działki.

¹⁸ Umowa z 13 czerwca 2023 r. zawarta przez przedstawicieli KOWR oraz Świadków Jehowy w Polsce z siedzibą w Nadarzynie.

¹⁹ Zarządzenie nr 105/2020/Z Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie wykonywania umowy dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zarządzenie nr 33/2023/Z Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych w sprawie wykonywania umów dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa”, zarządzenie nr 104/2023/Z Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka

Stwierdzono, że w przypadku jednej umowy dzierżawca uregulował należności po terminie, tj. z opóźnieniem 53 dni. Krajowy Ośrodek naliczył odsetki od nieterminowej wpłaty w wysokości 63,74 zł, które zostały uregulowane przez dzierżawcę.

Główna księgowa KOWR wyjaśniła, że w przypadku powstania zaległości OT KOWR podejmował działania w zakresie tzw. „miękkiej windykacji” informując dzierżawców o powstaniu zaległości telefonicznie lub pisemnie, zgodnie z trybem określonym w załączniku do zarządzenia nr 211/2018/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie dochodzenia należności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 2461-2578)

W latach 2021–2023 nie stwierdzono przypadków użytkowania bez tytułu prawnego nieruchomości Zasobu WRSP przez kościoły i związki wyznaniowe oraz podmioty z nimi związane.

(akta kontroli str. 1788-1791, 1795, 1803-1808)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydatkowanie w ramach czterech umów kwoty 55,5 tys. zł na bezzwrotną pomoc finansową, udzieloną przez OT KOWR w Olsztynie dwóm kościelnym osobom prawnym Kościoła Katolickiego, niezgodnie z art. 24 ust. 12 pkt 2 i 4 w związku z art. 24 ust. 10 pkt 1 ustawy o gnrSP, i tak:
 - dwie umowy na udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej zawarte 16 czerwca 2021 r. i 1 października 2021 r. z Parafią Rzymskokatolicką Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wilkowie dotyczyły odpowiednio realizacji przedsięwzięcia pt. Parafialne dni Młodzieży w Wilkowie (wydatki KOWR w wysokości 10 tys. zł) oraz spotkania edukacyjno-kulturalnego skierowanego do społeczności lokalnej poświęconego Bł. Prymasowi Polski Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu (wydatki KOWR w kwocie 13,6 tys. zł).
 - dwie umowy zawarte ze Zgromadzeniem Księży Marianów w Stoczku Klasztorzym 25 sierpnia 2022 r. i 24 sierpnia 2023 r. dotyczyły odpowiednio dofinansowania przedsięwzięcia „Dzień z Błogosławionym Kardynałem Wyszyńskim” (wydatki w kwocie 16 tys. zł) oraz dnia dziękczynienia za uznanie za pomnik historii Sanktuarium Matki Bożej Królowej Pokoju w Stoczku Klasztorzym (wydatki w kwocie 15,9 tys. zł).

Pomoc została udzielona również niezgodnie z § 2 ust. 10 załącznika do zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR nr 114/2020/W z 23 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa ze środków finansowych uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa” (umowy podpisane z parafią w Wilkowie oraz umowa z 25 sierpnia 2022 r. zawarta ze Zgromadzeniem Księży Marianów) oraz niezgodnie z § 2 ust. 2 załącznika do zarządzenia nr 67/2023/W Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z 14 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej

przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa” (umowa z 24 sierpnia 2023 r. zawarta ze Zgromadzeniem Księży Marianów).

Powyższe przedsięwzięcia zostały zakwalifikowane przez KOWR jako działania edukacyjno-kulturalne, na które pomoc udzielana jest na podstawie art. 24 ust. 12 pkt 2 i 4 ustawy o gnrSP. W umowach o przyznanie pomocy finansowej wskazywano każdorazowo jako podstawę udzielenia pomocy art. 24 ust. 11-13 ustawy o gnrSP.

Dyrektor Generalny KOWR na okoliczność przedsięwzięć objętych umowami wyjaśnił m.in., że osoby reprezentujące OT KOWR w Olsztynie, rozpatrujące wnioski o udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej „najprawdopodobniej uznały, że dotyczą one organizacji wydarzeń o charakterze edukacyjnym i kulturalnym, które miały służyć szerzeniu wiedzy o życiu i działalności Bł. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. (...). Zdaniem osób rozpatrujących wówczas wnioski wydarzenia te miały przyczynić się do edukacji oraz aktywizacji środowiska wiejskiego”.

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla, że nie wystąpiły przesłanki udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej podmiotom kościelnym w realizacji działań objętych tymi umowami, gdyż żadna z nich nie miała na celu dofinansowania przedsięwzięć określonych w art. 24 ust. 12 pkt 2 i 4 ustawy o gnrSP. Przedsięwzięcia te nie mieszczą się w katalogu zadań, które mogą być dofinansowane na podstawie art. 24 ust. 12 pkt 2 ustawy o gnrSP (działalność wydawnicza, prowadzenie badań naukowych, szkoleń, konferencji, seminariów i konkursów w zakresie zadań KOWR). Z kolei możliwość sfinansowania przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych na podstawie art. 24 ust. 12 pkt 4 ww. ustawy istnieje tylko wówczas, gdy wspieranie m.in. tych przedsięwzięć ma na celu rozwój obszarów wiejskich (art. 24 ust. 10 pkt 1 ustawy o gnrSP).

Dyrektor Generalnego KOWR wyjaśnił, że „w opinii osób ówczesnie reprezentujących OT KOWR w Olsztynie przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie bezzwrotnej pomocy finansowej w latach 2021–2023 (...) wpisywały się w realizację celu wymienionego w art. 24 ust. 14 pkt 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (...), tj. rozwoju obszarów wiejskich. (...) Zdaniem osób w tamtym czasie reprezentujących OT KOWR w Olsztynie przy rozpatrywaniu wniosków, bezzwrotna pomoc finansowa udzielna na podstawie umów (...) miała na celu zorganizowanie przedsięwzięć edukacyjno-kulturalnych na obszarach wiejskich skierowanych przede wszystkim do mieszkańców wsi, co miało na celu również poprawę warunków życia na obszarach wiejskich (...)”.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w przypadku czterech wyżej opisanych umów nie wystąpiły przesłanki udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej podmiotom kościelnym w realizacji działań objętych tymi umowami, gdyż żadna z nich nie miała na celu dofinansowania przedsięwzięć określonych w art. 24 ust. 12 pkt 2 i 4 w związku z art. 24 ust. 10 pkt 1 ustawy o gnrSP.

(akta kontroli str. 60-250, 253-715, 2683-2691)

2. Niezłożenie przez członków komisji przetargowej²⁰ pisemnych oświadczeń o bezstronności, które powinny stanowić załącznik do protokołu przetargu w postępowaniu o wyłonienie dzierżawcy nieruchomości o powierzchni 3,22 ha

²⁰ Komisja przetargowa została powołana zarządzeniem nr 1326/2020 Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie powołania komisji przetargowej.

położonej w Nowej Wiosce. Było to niezgodne z ust. 6.2 Wytycznych w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa stanowiących załącznik do zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR nr 74/2019/Z ws. wydzierżawiania.

Dyrektor Generalny KOWR na okoliczność niezłożenia oświadczeń przez członków komisji przetargowej w wyjaśnieniach potwierdził brak tych oświadczeń w dokumentacji przetargowej. Stwierdził również, że „(...) obowiązek składania i załączania do protokołu powyższych oświadczeń nie wynikał z przepisów prawa, a wyłącznie z treści zarządzenia nr 74/2019/Z Dyrektora Generalnego KOWR ws. wydzierżawiania”. Ponadto wyjaśnił, że „(...) osoby powołane do komisji przetargowej na każdym etapie postępowania były świadome, że w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w pkt 6.2. Zarządzenia, powinny zgłosić ten fakt, (...) a także brak tych oświadczeń nie miał żadnego wpływu na rozstrzygnięcie przetargu”.

Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że obowiązek złożenia oświadczeń o bezstronności przez każdego z członków komisji przetargowej wynika wprost z „Wytycznych w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa” stanowiących załącznik do zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR nr 74/2019/Z ws. wydzierżawiania.

(akta kontroli str. 1821-1830 płyta CD: plik 016, 2150-2287, 2452-2460, 2675-2682)

3. Nieokreślenie w umowie dzierżawę nieruchomości z dnia 17 lipca 2018 r. postanowień zobowiązujących dzierżawcę do używania przedmiotu dzierżawy z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a także ubezpieczenia budynków zlokalizowanych na dzierżawionej nieruchomości. Dzierżawa objęła nieruchomość o powierzchni 13,24 ha położoną w Ziemomyślu A. Ponadto do umowy nie załączono zasad dotyczących inwestycji. Powyższe było niezgodne ze wzorem umowy dzierżawy stanowiącym załącznik nr 4 do zarządzenia nr 28/2018/Z Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 22 lutego 2018 r. zmieniającego zarządzenie nr 103/2017/Z z dnia 09.10.2017 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Dyrektor Generalny KOWR na powyższą okoliczność wyjaśnił, że „przyczyny nieuwzględnienia (...) ww. zapisów w umowie dzierżawy z dnia 17 lipca 2018 r. nie są obecnie znane. Prawdopodobnie są wynikiem zastosowania przez osoby wówczas sporządzające dokumentację w przedmiotowej sprawie, ogólnego wzoru umowy dzierżawy nieruchomości rolnej”.

W trakcie kontroli NIK OT KOWR w Szczecinie podjął działania poprzez dostosowanie przedmiotowej umowy do obowiązujących wytycznych w tym zakresie.

(akta kontroli str. 1831-1957, 2288-2382, 2414-2418, 2425-2439, 2675-2682)

4. Niezamieszczenie w opublikowanym ogłoszeniu o przetargu na sprzedaż nieruchomości o powierzchni 0,5 ha położonej w Sulęcinie, informacji, że ww. nieruchomość zlokalizowana była na terenie zabytkowego zespołu urbanistyczno-krajobrazowego miasta wpisanego do rejestru zabytków. Wymóg podania informacji wynikał z § 7 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia ws. sprzedaży Zasobu WRSP, zgodnie z którym w ogłoszeniu o przetargu zamieszcza się w szczególności datę i numer decyzji o wpisie do rejestru zabytków, a także

informację o obowiązku uzyskania przez podmiot biorący udział w przetargu akceptacji programu użytkowego przez właściwego konserwatora zabytków.

Dyrektor Generalny KOWR w wyjaśnieniach potwierdził, że „ze zgromadzonej dokumentacji przetargowej wynika, iż w ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczono informacji, że sprzedawana nieruchomość zlokalizowana jest na terenie zabytku jakim jest zespół urbanistyczno-krajobrazowy miasta Sulęcina”. Jednocześnie wyjaśnił, że „(...) do rejestru zabytków wpisany jest zespół krajobrazowo – urbanistyczny miasta Sulęcina, a nie sama działka nr 118, na której nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, w związku z czym w ogłoszeniu o przetargu nie zawierano informacji opisanych w § 7 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r.” Ponadto Dyrektor Generalny KOWR dodał, że informacja o tym, że nieruchomość zlokalizowana jest na terenie zabytku wpisanego do rejestru, została zawarta we wskazanej w ogłoszeniu o przetargu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Najwyższa Izba Kontroli nie zgadza się z ww. stanowiskiem Dyrektora Generalnego KOWR. Obowiązek zamieszczania w ogłoszeniu o sprzedaży informacji o wpisie do rejestru zabytków wynika z § 7 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia ws. sprzedaży Zasobu WRSP i jest obowiązkiem organizatora przetargu (jednostka organizacyjna KOWR).

(akta kontroli str. 2028-2149, 2675-2682)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Udzielanie bezzwrotnej pomocy finansowej na wsparcie przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych mających na celu rozwój obszarów wiejskich.
2. Zwiększenie nadzoru w zakresie przestrzegania ustalonych w KOWR wytycznych dotyczących prowadzonych postępowań o wyłonienie nabywców oraz dzierżawców nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, w tym prawidłowego zawierania umów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 27 listopada 2024 r.

Kontrolerzy
Grzegorz Brzostek
Doradca ekonomiczny
/-/

Paweł Wąsowski
Główny specjalista kp.
/-/

Magdalena Piasecka
Doradca ekonomiczny
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
p.o. Dyrektor
Rafał Ostrowski
/-/